

Απολύμανση του περιβάλλοντος σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης και μη υγειονομικής περίθαλψης που ενδέχεται να έχουν μολυνθεί από τον ιό SARS-CoV-2

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου

Το παρόν έγγραφο παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ σχετικά με τον καθαρισμό του περιβάλλοντος σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης και μη υγειονομικής περίθαλψης κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

Κοινό-στόχος

Οι αρχές δημόσιας υγείας στα κράτη μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Γενικό πλαίσιο

Ο ιός SARS-CoV-2 έχει ανιχνευθεί σε αναπνευστικές εκκρίσεις (άνω και κάτω αναπνευστικής οδού) και στα κόπρανα. Η κύρια οδός μετάδοσης θεωρείται ότι είναι μέσω της εισπνοής μεγάλων σταγονιδίων από την αναπνευστική οδό ή εναπόθεσης του ιού στη βλεννογόνο. Το ιικό RNA έχει ανιχνευθεί στο αίμα αλλά δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι ο SARS-CoV-2 μπορεί να μεταδοθεί μέσω επαφής με το αίμα [1,2].

Η επαφή με μολυσμένα αντικείμενα εξαιτίας της επιμονής του ιού να επιβιώνει στις επιφάνειες [3] είναι μια άλλη οδός η οποία εμπλέκεται στη μετάδοση του ιού SARS-CoV-2. Έχει εξεταστεί το ενδεχόμενο μεταφοράς διά της στοματικής οδού, διά των κοπράνων και διά του αέρα, αλλά ο ρόλος των συγκεκριμένων οδών στη μετάδοση του SARS-CoV-2 παραμένει επί του παρόντος άγνωστος. Προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος μόλυνσης κατά την επαφή με μολυσμένες από το ιό επιφάνειες, είναι απαραίτητο να θεσπιστούν διαδικασίες για τη σωστή απολύμανση του περιβάλλοντος που ενδέχεται να έχει μολυνθεί με τον ιό SARS-CoV-2.

Στοιχεία παραμονής του ιού στο περιβάλλον

Πρόσφατες δημοσιεύσεις έχουν αξιολογήσει την επιβίωση του SARS-CoV-2 σε διάφορες επιφάνειες. Σύμφωνα με τον van Doremalen et al., η περιβαλλοντική σταθερότητα του SARS-CoV-2 είναι έως τρεις ώρες στον αέρα μετά από ψεκασμό, έως τέσσερις ώρες σε χαλκό, έως 24 ώρες σε χαρτόνι και από δύο έως τρεις ημέρες σε πλαστικό και ανοξείδωτο χάλυβα, με σημαντικά ωστόσο μειωμένες συγκεντρώσεις [3]. Τα ευρήματα αυτά είναι συγκρίσιμα με τα πορίσματα της έρευνας για την περιβαλλοντική σταθερότητα του ιού SARS-CoV-1. Τα ευρήματα αυτά προέκυψαν από πειράματα σε ελεγχόμενο περιβάλλον και πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή, καθώς ενδέχεται να διαφοροποιούνται σε πραγματικές συνθήκες.

Επιπλέον, έχουν ανιχνευθεί διαφορετικά επίπεδα περιβαλλοντικής μόλυνσης σε χώρους ασθενών με COVID-19, που κυμαίνεται από 1 στα 13 έως 13 στα 15 δείγματα που βγήκαν θετικά στον ιό SARS-CoV-2 πριν από τον καθαρισμό. Δεν υπάρχουν δείγματα αέρα που να ήταν θετικά στον ιό σε αυτές τις μελέτες, όμως ένα δείγμα από στόμιο εξαγωγής αέρα υπήρξε θετικό, γεγονός που αποτελεί ένδειξη ότι τα σωματίδια του ιού ενδέχεται να μεταφέρονται μέσω του αέρα και να εναποτίθενται σε διάφορες επιφάνειες [4,5].

Σε μια μελέτη περιβαλλοντικής μόλυνσης σε κινεζικό νοσοκομείο κατά τη διάρκεια της επιδημίας COVID-19, ο ιός SARS-CoV-2 ανιχνεύθηκε σε περιβαλλοντικά δείγματα από τις μονάδες εντατικής θεραπείας, τον θάλαμο μαιευτικής απομόνωσης και το αποκλειστικό κέντρο απομόνωσης COVID-19. Ο ιός SARS-CoV-2 ανιχνεύθηκε επίσης σε αντικείμενα όπως οι εκτυπωτές αυτοεξυπηρέτησης που χρησιμοποιούν οι ασθενείς για την εκτύπωση των αποτελεσμάτων των εξετάσεών τους, στα πληκτρολόγια των ηλεκτρονικών υπολογιστών και στα πόμολα. Ο ιός εντοπίστηκε συχνότερα στα γάντια (15,4% των δειγμάτων) και σπάνια στον εξοπλισμό προστασίας των ματιών (1,7%) [6]. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν την παρουσία του SARS-CoV-2 στο περιβάλλον ενός ασθενούς με COVID-19 και, ως εκ τούτου, ενισχύουν την πεποίθηση ότι οι μολυσμένες από τον ιό επιφάνειες διαδραματίζουν κάποιον ρόλο στη μετάδοση του SARS-CoV-2. Ωστόσο, η σχετική σημασία της μετάδοσης του ιού διά της συγκεκριμένης οδού σε σύγκριση με την άμεση έκθεση σε μολυσμένα από τον ιό σταγονίδια που εισέρχονται στον οργανισμό μέσω της αναπνευστικής οδού είναι ακόμη ασαφής.

Απολυμαντικά

Τα απολυμαντικά ταξινομούνται ως βιοκτόνα και ρυθμίζονται από τον κανονισμό για τα βιοκτόνα προϊόντα (BPR) (ΕΕ) αριθ. 528/2012 [7], προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι κίνδυνοι αξιολογούνται δεόντως πριν τεθούν σε κυκλοφορία στις χώρες της ΕΕ και του ΕΟΧ.

Επί του παρόντος, για τα περισσότερα απολυμαντικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για απολύμανση του SARS-CoV-2, εφαρμόζονται τα μεταβατικά μέτρα του BPR, όπως ορίζονται στο άρθρο 89 [7]. Αυτό σημαίνει ότι τα περισσότερα απολυμαντικά που διατίθενται στην αγορά υπόκεινται στην εθνική νομοθεσία έως ότου οριστικοποιηθεί η αξιολόγηση των περιεχόμενων σε αυτά δραστικών ουσιών στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος αναθεώρησης της ΕΕ.

Σε γενικές γραμμές, τα απολυμαντικά με βάση αλκοόλη (αιθανόλη, προπαν-2-όλη, προπαν-1-όλη) έχει αποδειχθεί ότι μειώνουν σημαντικά την μολυσματικότητα των επικαλυμμένων ιών όπως ο SARS-CoV-2, σε συγκεντρώσεις 70-80% με χρόνο έκθεσης ενός λεπτού [8,9]. Ωστόσο, η αιθανόλη δεν έχει ακόμη εγκριθεί βάσει του κανονισμού BPR και, ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό τα βιοκτόνα με βάση την αιθανόλη δεν επιτρέπονται αλλά είναι διαθέσιμα βάσει μεταβατικών μέτρων. Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν διαθέτουν σύστημα αδειοδότησης ή καταχώρισης για τα προϊόντα που υπόκεινται σε μεταβατικά μέτρα και, συνεπώς, δεν διαθέτουν εξαντλητική επισκόπηση των απολυμαντικών προϊόντων στην αγορά τους.

Βιοκτόνα προϊόντα που έχουν ιοκτόνο δράση και έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον BPR είναι αποτελεσματικά κατά του κορονοϊού SARS-CoV-2. Αυτό ισχύει και για τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται ως προϊόντα απολύμανσης χεριών και δέρματος, τα οποία δηλώνεται ότι έχουν περιορισμένη ιοκτόνο δραστηριότητα ή δραστηριότητα μόνο έναντι επικαλυμμένων ιών.

Για περισσότερες πληροφορίες και για ενδεικτικό κατάλογο επιτρεπόμενων απολυμαντικών προϊόντων, επισκεφτείτε τον διαδικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) στη διεύθυνση <https://echa.europa.eu/covid-19>.

Επιλογές καθαρισμού για τους χώρους υγειονομικής περίθαλψης μετά τη διαχείριση εικαζόμενου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος COVID-19

- Χώροι για τη φροντίδα υγείας (αίθουσες ασθενών, χώροι αναμονής, αίθουσες διαδικασιών, αίθουσες ανάνηψης) όπου εικαζόμενο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19 έχει αξιολογηθεί ή νοσηλευτεί πρέπει, κατ' αρχάς, να αερίζονται καλά.
 - Χώροι όπου διεξάγονται διαδικασίες δημιουργίας αερολύματος (AGP) (εξαερισμός βαλβίδων, διασωλήνωση, χορήγηση νεφελοποιημένων φαρμάκων, βρογχοσκόπηση κ.λπ.) πρέπει να αερίζονται με φρέσκο αέρα για 1-3 ώρες, εάν δεν λειτουργούν υπό αρνητική πίεση, πριν από τον καθαρισμό και την υποδοχή σε αυτούς νέων ασθενών.
 - Σε κτίρια όπου τα παράθυρα δεν ανοίγουν και το σύστημα εξαερισμού λειτουργεί σε κλειστό κύκλωμα, για τον ανακυκλωμένο αέρα θα πρέπει να χρησιμοποιείται φίλτρο υψηλής απόδοσης σωματιδιακού αέρα (HEPA). Μεταξύ των λοιπών πιθανών επιλογών, μετά από συμβουλές τεχνικών

συμβούλων, περιλαμβάνονται οι εξής: τοποθέτηση προσωρινών φίλτρων HEPA πάνω από τις οπές εξαερισμού και τις εξατμίσεις στα δωμάτια που στεγάζουν ασθενείς με COVID-19, ή τοποθέτηση φορητού συστήματος φιλτραρίσματος αέρα HEPA κοντά στο σημείο όπου νοσηλεύεται ο ασθενής.

- Μετά τον αερισμό, οι προαναφερόμενες περιοχές θα πρέπει να καθαρίζονται προσεκτικά με ουδέτερο απορρυπαντικό, ακολούθως δε οι επιφάνειες να απολυμαίνονται με απολυμαντικό αποτελεσματικό έναντι των ιών. Αρκετά προϊόντα με ιοκτόνο δραστηριότητα διαθέτουν άδεια πώλησης στις εθνικές αγορές και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή. Εναλλακτικά, συνιστάται η χρησιμοποίηση διαλύματος 0,05% υποχλωριώδους νατρίου (NaClO) ¹ (με αραιώση 1:100, εάν χρησιμοποιείται οικιακό λευκαντικό, το οποίο είναι συνήθως σε αρχική συγκέντρωση 5%). Σε επιφάνειες που ενδέχεται να υποστούν ζημία από το υποχλωριώδες νάτριο μπορούν να χρησιμοποιούνται για απολύμανση προϊόντα με βάση την αιθανόλη (τουλάχιστον 70%) μετά από τον καθαρισμό τους με ουδέτερο απορρυπαντικό.
- Ο καθαρισμός των τουαλετών, των νεροχυτών μπάνιου και των εγκαταστάσεων υγιεινής πρέπει να γίνεται με προσοχή, ώστε να αποφεύγονται οι πιτσιλιές. Την απολύμανση πρέπει να ακολουθεί κανονικός καθαρισμός με απολυμαντικό αποτελεσματικό έναντι ιών ή με διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου.
- Όλα τα υφάσματα (π.χ. πετσέτες, σεντόνια, κουρτίνες κ.λπ.) πρέπει να πλένονται σε κύκλο ζεστού νερού (90° C) με σύνηθες απορρυπαντικό ρούχων. Εάν ένας κύκλος ζεστού νερού δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί λόγω των χαρακτηριστικών του υλικού, τα λευκαντικά ή άλλα προϊόντα πλυντηρίου για απολύμανση υφασμάτων πρέπει να προστεθούν στον κύκλο πλύσης.
- Συνιστάται η χρήση εξοπλισμού καθαρισμού μιας χρήσης (π.χ. πετσέτες μίας χρήσης). Αν δεν υπάρχει διαθέσιμος καθαριστικός εξοπλισμός μιας χρήσεως, το υλικό καθαρισμού (πανί, σφουγγάρι κλπ.), πρέπει να τοποθετηθεί σε απολυμαντικό διάλυμα αποτελεσματικό έναντι ιών ή σε διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου. Εάν καμία από τις ανωτέρω λύσεις δεν είναι διαθέσιμη, το υλικό πρέπει να απορρίπτεται και να μην επαναχρησιμοποιείται.
- Συνιστάται η χρήση διαφορετικού εξοπλισμού για τον καθαρισμό των διαφόρων χώρων υγειονομικής περίθαλψης.
- Σε περίπτωση έλλειψης εξοπλισμού καθαρισμού, η διαδικασία καθαρισμού πρέπει να ξεκινά από τις καθαρότερες περιοχές και σταδιακά να κινείται προς τις πιο βρώμικες περιοχές, π.χ. προς μια περιοχή όπου έχει εκτελεστεί διαδικασία με αερόλυμα (AGP).
- Το προσωπικό που ασχολείται με τον περιβαλλοντικό καθαρισμό σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης θα πρέπει να φορά εξοπλισμό ατομικής προστασίας. Λόγω της τρέχουσας έλλειψης εξοπλισμού ατομικής προστασίας, προτείνεται να χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα μέσα ατομικής προστασίας από τους εργαζομένους κατά τον καθαρισμό των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης που ενδέχεται να έχουν μολυνθεί από τον ιό SARS-CoV-2:
 - χειρουργική μάσκα
 - αδιάβροχη μακρυμάνικη ρόμπα μιας χρήσεως
 - γάντια.
 Η σκοπιμότητα της χρήσης μάσκας προσώπου με φίλτρο αέρα (FFP) κατηγορίας 2 ή 3 θα πρέπει να εξετάζεται όταν καθαρίζονται εγκαταστάσεις όπου εφαρμόστηκε διαδικασία αερολύματος (AGP). Πρέπει επίσης να εξετάζεται η σκοπιμότητα της χρήσης γαντιών βαρέως τύπου.
- Η υγιεινή των χεριών πρέπει να τηρείται κάθε φορά που αφαιρούνται τα μέσα ατομικής προστασίας, όπως είναι τα γάντια.
- Το προσωπικό που ασχολείται με τη διαχείριση αποβλήτων πρέπει να φορά εξοπλισμό ατομικής προστασίας. Τα απόβλητα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μολυσματικά κλινικά απόβλητα κατηγορίας B (UN3291) [10] και ο χειρισμός τους να γίνεται σύμφωνα με τις πολιτικές των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης και τους τοπικούς κανονισμούς.

Επιλογές καθαρισμού για τους χώρους μη υγειονομικής περίθαλψης μετά τον εντοπισμό εικαζόμενου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος COVID-19

- Σε περίπτωση εικαζόμενου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος με COVID-19 σε συγκεκριμένο χώρο (π.χ. χώρο αναμονής κοινού, χώρο γραφείων, δωμάτιο ξενοδοχείου, καθώς και δωμάτιο σπιτιού που χρησιμοποιείται για αυτοαπομόνωση), ο εν λόγω χώρος θα πρέπει να αερίζεται με φρέσκο αέρα για τουλάχιστον 1 ώρα, στη συνέχεια να καθαρίζεται προσεκτικά με ουδέτερο απορρυπαντικό και ακολούθως να γίνεται απολύμανση των επιφανειών με απολυμαντικό αποτελεσματικό έναντι των ιών.

¹ Η χρήση διαλύματος 0,05% υποχλωριώδους νατρίου για τον καθαρισμό των επιφανειών των χώρων υγειονομικής περίθαλψης και των χώρων μη υγειονομικής περίθαλψης συνιστάται προκειμένου να μειωθούν οι ερεθιστικές επιδράσεις στους βλεννογόνους.

- Για τη διαδικασία καθαρισμού, τη χρήση απολυμαντικών και τον καθαρισμό υφασμάτων πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες που περιγράφονται στην ενότητα για τους χώρους υγειονομικής περίθαλψης (βλ. επίσης Πίνακα 1).
- Συνιστάται η χρήση εξοπλισμού καθαρισμού μίας χρήσης.
- Το προσωπικό που ασχολείται με τον περιβαλλοντικό καθαρισμό σε δημόσιους χώρους μετά από ύποπτο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα ατόμου με COVID-19 πρέπει να φορά τον ακόλουθο εξοπλισμό ατομικής προστασίας:
 - χειρουργική μάσκα
 - νοσηλευτική στολή και πλαστική ποδιά μιας χρήσης
 - γάντια.
- Για τον καθαρισμό δωματίου οικίας όπου απομονώθηκε ασθενής με COVID-19 ισχύουν οι ίδιες διαδικασίες. Ο καθαριστής πρέπει να φοράει γάντια και χειρουργική μάσκα.
- Η υγιεινή των χεριών πρέπει να εκτελείται κάθε φορά μετά από αφαίρεση των γαντιών ή της μάσκας.
- Τα απόβλητα που παράγονται κατά τον καθαρισμό πρέπει να τοποθετούνται σε ξεχωριστή σακούλα απορριμμάτων, η οποία μπορεί να απορριφθεί μαζί με τα υπόλοιπα απορρίμματα.

Επιλογές καθαρισμού για όλους τους χώρους κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19

Κατά τον καθαρισμό εγκαταστάσεων που προσφέρονται στο κοινό, συνιστάται η χρήση διαφορετικού εξοπλισμού απολύμανσης των χώρων στους οποίους βρίσκεται το κοινό και των χώρων που προορίζονται για το προσωπικό ως εξής:

- Οι συχνά αγγιζόμενες επιφάνειες πρέπει να καθαρίζονται όσο το δυνατόν συχνότερα (τουλάχιστον καθημερινά και αν είναι δυνατόν συχνότερα). Παραδείγματα τέτοιων επιφανειών αποτελούν τα πόμολα και οι σωληνωτές θυρολαβές, οι καρέκλες και τα μπράτσα από τις πολυθρόνες, οι επιφάνειες των τραπεζιών, οι ηλεκτρικοί διακόπτες, οι κουπαστές των κιγκλιδωμάτων, οι βρύσες, τα κουμπιά ανελκυστήρων κ.λπ.
- Η χρήση ουδέτερου απορρυπαντικού για τον καθαρισμό επιφανειών σε γενικές εγκαταστάσεις (δηλ. σε χώρους όπου δεν εντοπίστηκε εικαζόμενο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19) είναι επαρκής.
- Ο καθαρισμός των δημόσιων τουαλετών, των νεροχυτών μπάνιου και των εγκαταστάσεων υγιεινής που χρησιμοποιούνται από πολλούς ανθρώπους (π.χ. εμπορικά κέντρα, αεροδρόμια κ.λπ.) θα πρέπει να διενεργείται προσεκτικά. Εξετάστε τη χρήση ενός απολυμαντικού αποτελεσματικού κατά των ιών, όπως είναι το διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου ή άλλα εγκεκριμένα ιοκτόνα προϊόντα, σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης που παρέχονται από τον κατασκευαστή.
- Το προσωπικό που ασχολείται με τον περιβαλλοντικό καθαρισμό πρέπει να φορά εξοπλισμό ατομικής προστασίας κατά την εκτέλεση εργασιών καθαρισμού. Η χρήση του συνήθους εξοπλισμού ατομικής προστασίας (δηλ. γαντιών και νοσηλευτικής στολής που αφαιρείται και πλένεται συχνά σε ζεστό νερό) είναι επαρκής για την προστασία κατά τον καθαρισμό των γενικών χώρων.
- Το καθαριστικό υλικό πρέπει να καθαρίζεται σωστά (βλ. Πίνακα 1) στο τέλος κάθε σταδίου καθαρισμού.
- Η υγιεινή των χεριών πρέπει να τηρείται κάθε φορά που αφαιρούνται τα μέσα ατομικής προστασίας, όπως είναι τα γάντια.
- Τα απόβλητα που παράγονται κατά τον καθαρισμό πρέπει να απορρίπτονται μαζί με τα υπόλοιπα απορρίμματα.

Πίνακας 1. Επιλογές καθαρισμού για διαφορετικές εγκαταστάσεις (Σ) Συνιστώμενες, Π: Προαιρετικές.

	Χώροι υγειονομικής περίθαλψης	Χώροι μη υγειονομικής περίθαλψης	Χώροι γενικού ενδιαφέροντος
Επιφάνειες	• Ουδέτερο απορρυπαντικό ΚΑΙ • Βιοκτόνο απολυμαντικό 'Η • διάλυμα 0,05% υποχλωριώδους νατρίου 'Η • 70% αιθανόλης (Σ)	• Ουδέτερο απορρυπαντικό ΚΑΙ • Βιοκτόνο απολυμαντικό 'Η • διάλυμα 0,05% υποχλωριώδους νατρίου 'Η • 70% αιθανόλης (Σ)	• Ουδέτερο απορρυπαντικό (Σ)
Τουαλέτες	• Βιοκτόνο απολυμαντικό 'Η • διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου (Σ)	• Βιοκτόνο απολυμαντικό 'Η • διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου (Σ)	• Βιοκτόνο απολυμαντικό 'Η • διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου [Π]
Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	• Κύκλος ζεστού νερού (90° C) ΚΑΙ	• Κύκλος ζεστού νερού (90° C) ΚΑΙ	Δ/Υ

	• σύνθητες απορρυπαντικό πλυντηρίων ρούχων • εναλλακτική λύση: κύκλος πλυσίματος σε χαμηλότερη θερμοκρασία + λευκαντικό απορρυπαντικό ή άλλο απορρυπαντικό ρούχων. (Σ)	• σύνθητες απορρυπαντικό πλυντηρίων ρούχων • εναλλακτική λύση: κύκλος πλυσίματος σε χαμηλότερη θερμοκρασία + λευκαντικό απορρυπαντικό ή άλλο απορρυπαντικό ρούχων. (Σ)	
Εξοπλισμός καθαρισμού	• Χρήση εξοπλισμού μίας χρήσης 'H • Αν δεν είναι μίας χρήσης, απολύμανση του εξοπλισμού καθαρισμού με • Βιοκτόνο απολυμαντικό 'H • διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου (Σ)	• Χρήση εξοπλισμού μίας χρήσης 'H • Αν δεν είναι μίας χρήσης, απολύμανση του εξοπλισμού καθαρισμού με • Βιοκτόνο απολυμαντικό 'H • διάλυμα 0,1% υποχλωριώδους νατρίου [Π]	• Χρήση εξοπλισμού μίας χρήσης 'H • Αν δεν είναι μίας χρήσης, καθαρισμός στο τέλος του κύκλου καθαρισμού (Σ)
Εξοπλισμός ατομικής προστασίας για το προσωπικό καθαρισμού	• Χειρουργική μάσκα • Αδιάβροχη μακρυμάνικη ρόμπα μίας χρήσεως • Γάντια • Μάσκα προσώπου με φίλτρο αέρα (FFP) κατηγορίας 2 ή 3 όταν καθαρίζονται εγκαταστάσεις όπου εφαρμόστηκε διαδικασία αερολύματος (AGP). (Σ)	• Χειρουργική μάσκα • Νοσηλευτική στολή και πλαστική ρόμπα • Γάντια (Σ)	• Νοσηλευτική στολή • Γάντια (Σ)
Διαχείριση αποβλήτων	• Χειρισμός κλινικών αποβλήτων τύπου Β σύμφωνα με το πρωτόκολλο (UN3291) (Σ)	• Σε ξεχωριστή σακούλα μαζί με τα υπόλοιπα απορρίμματα (Σ)	• Μαζί με τα υπόλοιπα απορρίμματα (Σ)

Συνεισφέροντες εμπειρογνώμονες του ECDC (με αλφαβητική σειρά)

Ομάδα Ελέγχου και Πρόληψης Λοιμώξεων του ECDC για την Αντιμετώπιση της Κατάστασης Έκτακτης Ανάγκης για τη Δημόσια Υγεία που προκάλεσε η νόσος COVID-19 Αγορίτσα Μπάκα, Orlando Cenciarelli, Bruno Ciancio, Διαμαντής Πλαχούρας, Carl Suetens.

Εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες προς τη Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων και προς τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA) για τη συμβολή τους στην εκπόνηση του παρόντος εγγράφου.

Παραπομπές

1. Wang W, Xu Y, Gao R, Lu R, Han K, Wu G, et al. Detection of SARS-CoV-2 in Different Types of Clinical Specimens. JAMA. 2020.
2. World Health Organisation. Report of the WHO-China Joint Mission on Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) 2020 [cited 2020 11 March]. Available from: <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/who-china-joint-mission-on-covid-19-final-report.pdf>.
3. van Doremalen N, Bushmaker T, Morris DH, Holbrook MG, Gamble A, Williamson BN, et al. Aerosol and Surface Stability of SARS-CoV-2 as Compared with SARS-CoV-1. New England Journal of Medicine. 2020.
4. Cheng VCC, Wong S-C, Chen JHK, Yip CCY, Chuang VWM, Tsang OTY, et al. Escalating infection control response to the rapidly evolving epidemiology of the Coronavirus disease 2019 (COVID-19) due to SARS-CoV-2 in Hong Kong. Infection Control & Hospital Epidemiology. 2020:1-24.
5. Ong SWX, Tan YK, Chia PY, Lee TH, Ng OT, Wong MSY, et al. Air, surface environmental, and personal protective equipment contamination by severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) from a symptomatic patient. Jama. 2020.
6. Ye G, Lin H, Chen L, Wang S, Zeng Z, Wang W, et al. Environmental contamination of the SARS-CoV-2 in healthcare premises: An urgent call for protection for healthcare workers. medRxiv. 2020.
7. European Parliament and Council. Regulation (EU) No 528/2012 of the European Parliament and of the Council of 22 May 2012 concerning the making available on the market and use of biocidal products 2012 [cited 2020 22 March]. Available from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32012R0528>.
8. Siddharta A, Pfaender S, Vielle NJ, Dijkman R, Friesland M, Becker B, et al. Virucidal Activity of World Health Organization–Recommended Formulations Against Enveloped Viruses, Including Zika, Ebola, and Emerging Coronaviruses. The Journal of infectious diseases. 2017;215(6):902-6.
9. Kampf G, Todt D, Pfaender S, Steinmann E. Persistence of coronaviruses on inanimate surfaces and its inactivation with biocidal agents. Journal of Hospital Infection. 2020.
10. World Health Organisation. Guidance on regulations for the Transport of Infectious Substances 2013–2014 2012. Available from: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/78075/WHO_HSE_GCR_2012.12_eng.pdf?sequence=1.